

"גליה פילין-טרמו" / הארץ / 12.1.68 / תע' יחיד / גלריה "גורדון" / תל-אביב

תערוכה של גליה פילין-טרמו ראויה להתבוננות זהירה ופתוחה. אצל הצופה המורגל לזרמי האמנות שעד חצי המאה העשרים, עלול להתקבל הרושם שיש כאן חזרה - אמנם רגישה ומעודנת, אך בכל זאת חזרה - אל האקספרסיוניזם הגרמני, בתוספת רגישות צבעונית של האינטימיסטים הצרפתיים (בעיקר יואר, שבכמה מהציורים השפעתו בולטת בברור). רושם זה עשוי להיות נתמך בעיוותים האקספרסיביים שבעיצוב הגוף (שהוא הנושא העיקרי בציוריה של גליה פילין-טרמו) ובשימוש התדיר בהצללה חריפה ובצבעים משלימים. פירוש כזה של המוצגים בתערוכה, אם היותו נכון, במידה מסוימת יהיה לוקה בחסר, מאחר שיתעלם מרבדים נוספים וחשובים.

מבט מעמיק יותר יגלה רבדים הנובעים מעיכול ותרגול מרובה במסגרת ציור מופשט: כמעט בכל ציור נשמרו משטחים המעוצבים בהנחת צבע שהתפתחה עם הציור המופשט. צבעים אטומים מול צבעים שקופים למחצה, התחשבות בדרוג החומריות של הצבע, שכבות שקופות (להבדיל מ"גלאזורות") המקנות גם לצבע האפור חיות מרובה ואלמנטים אחרים, המעובדים בצורה שונה מאוד מזו המופיעה באקספרסיוניזם הגרמני, או בנאו-אימפרסיוניזם הצרפתי.

רובר נוסף - והפעם אמריקאי מאוד מבחינת הסגנון - הוא השימוש בכתובות, פרחים "מודפסים" ואלמנטים אחרים, המופיעים הרבה באמנות "הפסיכודלית" בעיקר. כל הרבדים משולבים זה בזה ליחידה אורגנית, עד כדי כך שיהיה זה חסר הצדקה לבחון כל אחד מהם בנפרד, לפי הקריטריונים המקובלים לאקספרסיוניזם, אימפרסיוניזם-חדש או אמנות "פסיכודלית" וכדומה. הציור מזכיר לעיתים קרובות זוויות ראייה המופיעות בעת "מסע" הזיוני, על צבעיו הבהקים, העיוותים המהווים לעיתים סוג מיוחד של סגנון, עיצובים דמויי "ארט-נובו" (למשל העיבוד האקספרסיוניסטי המפותל של הציור "שלומית") ופרחוניות. תערוכה שראוי לבקר בה ולהתבונן בה היטב.